Haarlem, 27 oktober 2022 nummer 151

Geachte heer/mevrouw ,

Hierbij ontvangt u de IVM Caring Capital nieuwsbrief voor oktober 2022. In deze aflevering vragen we uw aandacht voor de volgende onderwerpen:

- Licht aan de horizon
  de Caring Capital View van oktober 2022, door Maarten Friederich, namens het Investment Committee.
- Eerste 100% waterstofspoortraject ligt in Duitsland
- Rechter haalt streep door verklaring van erfrecht
- Gebroken klimaatbeloftes en onstuitbare steenkool
- Ondanks levenstestament toch bewindvoerder benoemd
- Start-up haalt $ 85 miljoen op voor CO2-vrije ijzerproductie
- *Serie. Het beleggingsbeleid van IVM Caring Capital in de praktijk:*
  Posities in Scandinavian Biogas vergroot

We hopen en vertrouwen erop dat de informatie in deze artikelen voor u nuttig is en wensen u veel plezier bij het lezen.

Met vriendelijke groet,

Het bestuur van IVM Caring Capital

Ilco Snoey Kiewit, *CCOO*
Hans Volberda, *CEO*

Licht aan de horizon

CARING CAPITAL VIEW
Door Maarten Friederich, namens het Investment Committee

Centrale banken
Het is de taak van centrale banken de financiële stabiliteit te waarborgen en dus om de snel stijgende inflatie te beteugelen. Uitzonderingen daargelaten (bijvoorbeeld de centrale banken van Japan, China en Turkije), doen de meeste dit door de rente te verhogen. Dit met als doel de vraag naar goederen en diensten af te remmen en beter in balans te brengen met het aanbod daarvan. Vroeg of laat zullen zij hierin wel slagen. Als de rente blijft stijgen komt er uiteindelijk een recessie en valt de vraag weg. Maar ook regeringen maken beleid met het doel de inflatie te beëindigen. Hier zijn de onderlinge verschillen echter groot.

Verenigde Staten
In augustus werd de *Inflation Reduction Act* van kracht in de Verenigde Staten. Dit was onderdeel van het Build Back Better Plan, waarmee de Democraten van plan waren de grootste publieke investeringen te doen sinds de New Deal van de jaren ’30. Delen daarvan gingen verloren in een strijd tussen de Democraten onderling, maar toch startte de VS hiermee de grootste investering om klimaatverandering tegen te gaan in de geschiedenis. Honderden miljarden dollars zullen worden geïnvesteerd in o.a. energiebesparingen en schone energie, landbouw en productie. Als antwoord op de geplande verlaging van de olieproductie met 2 miljoen vaten per dag, die de OPEC-landen recentelijk afspraken, kondigde de VS aan de strategische olievoorraad met 50 miljoen vaten te gaan verkleinen. Dat is de laatste 10 jaar niet gebeurd. In Europa joegen wij de gasprijs de afgelopen maanden naar extreme hoogte, in de haast de strategische voorraden zonder een duidelijke onderlinge samenwerking te vergroten.

Europa
In september kondigde de Engelse regering ook grote economische plannen aan. Hierin echter nauwelijks investeringen, maar vooral subsidies op de (particuliere) energierekeningen en belastingverlagingen voor de hoge inkomens. Direct na het bekend maken van deze desastreuze plannen kelderde de waarde van de Britse staatsleningen (en het Britse pond). Dat gebeurde zo snel, dat de pensioenfondsen in de problemen kwamen en de Britse centrale bank moest ingrijpen door staatsleningen te kopen, wat volledig strijdig is met het beleid om de inflatie te beteugelen. Niet lang daarna stapten de verantwoordelijken op en is er weer een nieuwe PM om de conservatieve regering te leiden. Delen van het Engelse beleid domineren ook het regeringsbeleid van veel andere Europese landen: subsidies op de energierekening. Heel veel en nog onbekende geldbedragen zullen de komende tijd door Europese regeringen worden geleend om de pijn van de fors gestegen energierekeningen via subsidies te verzachten en zodoende de inflatie onder controle te brengen. Ook in de VS is men niet vies van schulden of het verlagen van de belasting voor de rijken (onder Trump). In veel opzichten is de situatie daar zelfs slechter dan die in het VK of andere Europese landen. Het Amerikaanse overheidstekort bedroeg vorig jaar ongeveer 11% van het BNP (het dubbele van dat van het VK) en de staatsschuld van de VS is ongeveer 120% van het BNP. Die van het VK is 100%, van Italië 150%, van Duitsland 70% en die van Nederland onder de 60% van het BNP.

Subsidies
Toch kan het contrast met de Verenigde Staten nauwelijks groter zijn. Natuurlijk is de VS de grootste producent van fossiele brandstof en verkeert het daarom in andere omstandigheden. Maar hier leent de regering geld om te investeren in alternatieven voor fossiele brandstof, om daar in de toekomst niet langer van afhankelijk te zijn. Ook het beschermen van de onafhankelijkheid van Oekraïne en mogelijk ook die van Taiwan rust voornamelijk op de schouders van de VS. In Europa investeren we wel in onze onafhankelijkheid en duurzaamheid, maar nu gaan we vooral veel geld lenen voor het geven van subsidies. Deze subsidies gaan vervolgens voornamelijk naar producenten van fossiele energie buiten Europa, onder andere de VS, Rusland, Saoedi-Arabië, Iran, Irak, Canada en Qatar. Het is daarom ook niet zo vreemd dat de USD dit jaar fors in waarde steeg en nu gelijk is aan die van de euro, iets dat de laatste 20 jaar niet is voorgekomen.

Inflatie nog steeds hoog
Ondanks alle bewegingen op monetair en fiscaal terrein én de positieve ontwikkelingen aan de aanbodzijde, is de inflatie echter nog niet op zijn retour. Deze bleef ook de afgelopen maand hardnekkig hoog. Zo hoog zelfs dat er eerder deze maand serieus rekening werd gehouden met een verhoging van 100 basispunten (1 procentpunt!) bij de eerstvolgende bijeenkomst van de Fed, begin volgende maand. Een verhoging van 75 basispunten is vrijwel zeker. Economische indicatoren in de VS geven overigens een tweezijdig beeld. Harde indicatoren als werkgelegenheid, consumptie of productie blijven sterk terwijl zachte indicatoren, zoals vertrouwen, zwak zijn. De uitzondering hierop is de huizenmarkt. Hier zijn de negatieve gevolgen van de rentestijging inmiddels duidelijk zichtbaar: de prijzen van bestaande woningen dalen en de bouw van nieuwe woningen neemt af.

Ondernemingsresultaten niet slecht
Veel ondernemingsresultaten moeten nog bekend worden gemaakt, maar de cijfers over het derde kwartaal die tot nu toe naar buiten kwamen geven geen duidelijke richting. Ze zijn noch sterk negatief, noch sterk positief, maar getuigen in het algemeen wel van lagere groei. Een echte uitzondering hierop waren bijvoorbeeld de cijfers van Netflix en ASML. De omzet van laatstgenoemde kwam in het derde kwartaal uit op EUR 5,8 miljard, meer dan analisten hadden verwacht. Ook de brutomarge bleef met 51,8% ijzersterk. Daarbij zijn de verwachtingen voor het vierde kwartaal beter dan voorzien en was de nettowinst met EUR 1,7 miljard hoog. Het orderboek heeft in het derde kwartaal een stand bereikt van maar liefst EUR 38 miljard. Ruim een kwart van de inkomsten haalt ASML tegenwoordig uit servicekosten. Het bedrijf verwacht dat inkomsten uit die tak sneller zullen groeien (12% per jaar) dan de totale omzetgroei (11% per jaar). Ongekend in deze toch uitdagende economische tijden en een opsteker voor de gehele chipindustrie. De vraag naar hoogwaardige chips is voorlopig niet te stillen. We hebben onze positie in ASML dan ook uitgebreid.

Inflatie op zijn piek?
Lange tijd gaven de bankiers van de Fed aan dat zij al het mogelijke zouden doen om de inflatie te laten dalen. Hun instrumentarium is grotendeels beperkt tot het rentemiddel, dus dat betekent een almaar hogere rente tot de inflatie afneemt. Voor het eerst klonk vorige week vrijdag echter een iets ander geluid: niet meer het rücksichtslos verhogen van de rente, maar het mogelijke begin van een discussie over wanneer hiermee te stoppen. Hoewel de negatieve gevolgen van de renteverhogingen op de economische ontwikkelingen nog lang niet allemaal zichtbaar zijn, is de economie tot nu toe nog steeds als robuust te kwalificeren. Dit, of de vrees voor een nabije diepe recessie, zal niet het startsein geweest zijn voor een dergelijke discussie. Dit kan alleen komen van een op korte termijn verwachte afname van de inflatie.

Onze conclusie
In onze vorige nieuwsbrief spraken wij de verwachting uit dat de inflatie spoedig zou dalen en als gevolg daarvan ook de rente. Op basis hiervan herpositioneerden wij de obligatieportefeuilles door middel van langere looptijden en de aandelenportefeuilles met een 5% overweging. Tevens spraken wij de intentie uit deze posities verder te vergroten wanneer onze verwachting zou worden bevestigd. Dit gebeurde de afgelopen maand nog niet, dus bleven onze posities gelijk. Toch is het signaal van de Fed zeer betekenisvol en luidt dit mogelijk een draai in de marktbewegingen in. In dat geval profiteren de portefeuilles sowieso en is het aan ons om te bepalen in welke mate. Blijft het feit dat de markten zeer beweeglijk zijn. Dat maakt dat wij uiterst behoedzaam opereren. Maar voor de langetermijnbelegger lijkt er weer licht te gloren aan de horizon.

Het performanceoverzicht van de modelportefeuille kunt u vinden op onze website: www.ivmcaringcapital.nl.

© IVM Caring Capital 2022. Niets uit dit document mag worden gekopieerd of verspreid zonder voorafgaande toestemming van de auteurs.
Naar boven

Eerste 100% waterstofspoortraject ligt in Duitsland

Als het zo doorgaat haalt de trein de auto in op het gebied van waterstofaandrijving. De Duitse lokale spoorvervoerder *Elbe-Weser* had afgelopen augustus de primeur met de inzet van een waterstoftrein op het traject Cuxhaven – Buxtehude (omgeving Hamburg). Door heel Europa waren al eerder proefritten gemaakt met waterstof aangedreven treinen, maar daarbij ging het steeds om een of enkele waterstoftreinen die met conventionele treinen meedraaiden in de dienstregeling. Zo testte Arriva eind 2019/begin 2020 de Alstom-trein in Groningen. Het unieke van de lijn Cuxhaven – Buxtehude is dat hierop uitsluitend nog waterstoftreinen gaan rijden, uiteindelijk 14 in totaal. Volgens de Franse fabrikant Alstom is deze lijn daarmee de eerste 100% waterstofroute ter wereld.

Afstandsrecord
De waterstoftrein op het traject is een Coradia iLint. Met een trein van dit type haalde Alstom vorige maand een experiment uit, om kijken wat het maximale bereik was op waterstof. Met volledig gevulde waterstoftanks en zonder passagiers vertrok de trein uit Bremervörde, vlakbij Hamburg. Zonder problemen werd München gehaald, 1.175 kilometer zuidwaarts. Volgens ING-econoom Rico Luman is voor vervoerders die nieuw materieel moeten aanschaffen de waterstoftrein nu al concurrerend met dieseltreinen. Ook de concurrentie van Alstom staat niet stil. Bij het Duitse Siemens Mobility reed in mei de eerste waterstoftrein voor passagiers de fabriek uit. Volgend jaar wordt benut voor uitgebreide tests. Inzet in reguliere dienstregelingen in Duitsland wordt verwacht in 2024. In dat jaar gaan er ook waterstoftreinen van Stadler (Zwitserland) rijden in Californië, VS. De vierde grote treinenbouwer van Europa, het Spaanse CAF, bestelde begin van dit jaar zes ‘tweede generatie’ brandstofcelmodules van Toyota Motor Europe (TME), in het kader van een ambitieus waterstofproject onder de naam FCH2RAIL. Toyota is een van de eerste autofabrikanten die inzetten op waterstof.

De techniek en de toekomst
Het aandrijvingssysteem van een waterstoftrein is vergelijkbaar met dat van auto’s op waterstof. Waterstof uit één of meerdere tanks reageert in de brandstofcellen met zuurstof, waardoor elektriciteit wordt geproduceerd om een elektromotor te voeden. De Coradia iLint heeft ook nog accupakketten aan boord, maar die zijn alleen bedoeld voor de opslag van teruggewonnen remenergie. Waterstofenergie is op zich schoon, maar nog relatief duur. Treinen die direct op elektriciteit uit de bovenleiding rijden zijn efficiënter dan treinen die hun energie uit brandstofcellen moeten halen. Daar staat tegenover dat de laatste kunnen rijden op niet-geëlektrificeerde trajecten, die vooral in grotere landen nog vaak voorkomen. Dit is ook een belangrijke doelstelling van FCH2RAIL: het nieuwe brandstofcelhybride powerpack van Toyota laadt op uit de bovenleiding, en heeft dan voldoende energie voor wat nu nog vaak dieseltrajecten zijn. Nog een bezwaar is dat waterstof nu nog lang niet altijd duurzaam wordt geproduceerd. Maar, stelt Luman: “Op termijn zal dat proces vergroenen. Straks is er ook veel méér groene stroom beschikbaar voor de productie van groene waterstof. Naar verwachting daalt dan ook de prijs.” In Nederland is deze ontwikkeling al volop aan de gang. Begin deze maand werd bekend dat het Franse Lhyfe in Delfzijl een waterstoffabriek neerzet met een geplande productie van 20.000 ton groene waterstof per jaar en een capaciteit van 200 megawatt. De stroom voor het productieproces is volledig afkomstig uit windparken in de Waddenzee.

Bronnen: hartvoorautos.nl, nu.nl, telegraaf.nl,
Naar boven

Rechter haalt streep door verklaring van erfrecht

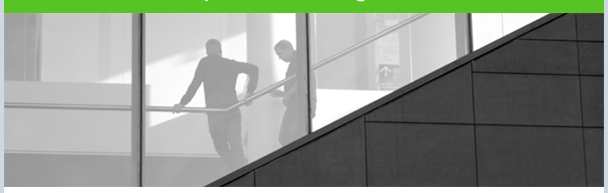

Deze zaak voor de Rechtbank Den Haag draait om een man die de vrouw met wie hij al tientallen jaren een affectieve relatie onderhield had benoemd tot zijn enig erfgename. Maar na zijn overlijden gaf de betrokken kandidaat-notaris een verklaring van erfrecht uit, waarin de zus van de man wordt aangewezen als enig erfgenaam op grond van het 'erfrecht bij versterving' (de volgorde van erven als er geen testament is). De reden: een voorwaarde in het testament van de man, namelijk dat tot zijn overlijden een *gemeenschappelijke huishouding* en/of een *samenwoning* tussen hen beiden moest bestaan. Omdat de man een aantal jaren op een ander adres was ingeschreven geweest in de Basisregistratie, vond de notaris dat niet aan deze testamentaire bepaling was voldaan. De zus erfde het huis van haar broer, verkocht het en stak de opbrengst in haar zak. Voor de vriendin zat er niets anders op dan naar de rechter te stappen.

Samen leven
De Rechtbank verdiept zich in de jarenlange relatie die tussen de erflater en de vriendin had bestaan en overweegt dat aan de hand van wettelijke maatstaven moet worden gekeken hoe de begrippen 'gemeenschappelijke huishouding' en 'samenwoning' uitgelegd dienen te worden. Volgens het testament had de man zijn vriendin tot enig erfgename benoemd om te voldoen aan de onderhouds- en verzorgingsplicht die hij jegens haar voelde, mede gebaseerd op de gemeenschappelijke huishouding die zij sinds 1986 voerden. Dit ondanks het feit dat zij tussen 1986 en 1991 niet op hetzelfde adres waren ingeschreven. Kennelijk stonden de gemeenschappelijke huishouding en de door hem gevoelde onderhoudsplicht voor de man emotioneel gelijk aan 'samenwonen'. Zoals altijd bij de uitleg van een testament kijkt de rechter naar de *omstandigheden* waaronder dit is opgemaakt en naar de *verhoudingen* die de erflater daarin klaarblijkelijk wilde regelen. Daaruit blijkt dat inschrijving op hetzelfde adres voor de man veel minder belangrijk was dan het feitelijke *samenleven* met haar.

Onrechtmatig
Wél van belang is de vraag of de gemeenschappelijke huishouding en de onderhouds- en verzorgingsplicht vóór het overlijden van de man waren geëindigd. In de ogen van de Rechtbank heeft de vriendin voldoende gemotiveerd dat dit niet het geval is. De vriendin heeft dus voldaan aan de voorwaarde in het testament en moet daarom als enig erfgename worden aangewezen. Dit betekent dat de zus niet bevoegd was om over de nalatenschap te beschikken en onrechtmatig heeft gehandeld jegens de vriendin. Zij moet de verklaring van erfrecht retourneren aan de notaris op straffe van een dwangsom en de onterecht geïncasseerde erfenis betalen aan de vriendin. Haar verweer dat het de schuld was van de kandidaat-notaris en dat ze mocht uitgaan van de verklaring van erfrecht houdt geen stand, gezien de uitleg van het testament. Ja, de kandidaat-notaris had (te) beperkt onderzoek gedaan, maar de zus is verantwoordelijk. Zij was aan de verklaring blijven vasthouden, ook nadat zij wist dat haar broer ook na zijn uitschrijving uit de Basisadministratie feitelijk bij zijn vriendin was blijven wonen, en dat hij jegens haar een duidelijke zorgplicht voelde.

Met dank aan Van Ewijk Estate Planning
Naar boven

Gebroken klimaatbeloftes en onstuitbare steenkool

Het gaat niet goed met het nakomen van de vorig jaar in Glasgow gedane klimaatbeloftes. Een eerste gebroken belofte is dat er nog nauwelijks landen zijn die hun klimaatambities hebben aangescherpt. Met name de grootste uitstoters van broeikasgassen, de VS, EU en China hebben geen nieuwe ambities geformuleerd. Een extra inspanning is hard nodig om het gat te dichten tussen de huidige klimaatplannen en de doelstelling van het Klimaatakkoord van Parijs (2015) om de klimaatopwarming te beperken tot 1,5 graad. Slechts 20 landen hebben de deadline gehaald voor het indienen van effectief bijgewerkte klimaatdoelen voor 2030. In de meeste gevallen betrof het bovendien minder een opwaardering van de kerndoelen, dan het uitwerken van beleidsdetails. "Het komt erop neer dat er sinds COP26 weinig vooruitgang is geboekt", vat Bill Hare, hoofd van *Climate Analytics*, de situatie samen. "Er gaapt nog een enorme emissiekloof." Alleen Australië, onder de nieuwe Labourregering bezig aan een inhaalslag, heeft zijn doelstelling voor 2030 flink verhoogd: van 26-28% uitstootreductie naar 43%. Het land zit nu op hetzelfde ambitieniveau als andere ontwikkelde economieën.

Hoe groen is gas?
Dat veel landen hun beloften niet nakomen of zelfs terugkomen op eerdere beloften heeft veel te maken met de oorlog in Oekraïne. Hare: "De Russische invasie van Oekraïne heeft een wereldwijde energiecrisis uitgelokt. Het gevolg daarvan is […] dat de olie- en gasindustrie daar volop van profiteert en massaal gasexploitaties bevordert, met name in Afrika, Azië en Australië. Als die worden uitgevoerd, worden de doelstellingen van […] Parijs onhaalbaar." Hij betreurt de beslissing van de EU om aardgas te classificeren als een 'groene investering'. "Dat wordt op retorisch niveau over de hele wereld gebruikt om gas als groen te rechtvaardigen." Laurence Tubiana, ceo van de European Climate Foundation, gaat nog een stap verder door te stellen dat de energiecrisis overheden in met name Europa en China terug richting fossiele brandstoffen duwt.

Klimaatmoord
Zo noemt *Duurzaam Nieuws* de wereldwijde opleving van de steenkoolwinning, nóg een gevolg van de illegale oorlog in Oekraïne. De huidige hoge olie- en gasprijzen maken kolen namelijk relatief goedkoop. Van ruim 1.000 onderzochte bedrijven in met name China, India, Australië, Rusland en Zuid-Afrika is bijna de helft bezig met de ontwikkeling van nieuwe mijnen en kolencentrales. Slechts 27 ondernemingen hebben een datum voor stopzetting vastgelegd die in overeenstemming is met de internationale klimaatdoelstellingen. Dit is des te zorgelijker omdat steenkool de meest vervuilende fossiele brandstof op aarde is en het gebruik zo snel mogelijk moet worden gestaakt. De Duitse milieugroep *Urgewald*, die de meest complete openbare database over de steenkoolsector claimt, noemt de plannen te midden van een ongekende klimaatcrisis 'roekeloos en onverantwoordelijk'. Als ze allemaal doorgaan kan de productie van kolen voor de opwekking van elektriciteit met meer dan een derde toenemen. Directeur Heffa Schücking: "Investeerders, banken en verzekeraars zouden deze kolenontwikkelaars onmiddellijk uit hun portefeuilles moeten weren." Dat zit er voorlopig niet in, volgens *Reclaim Finance*, dat onder meer het steenkoolbeleid van financiële instellingen beoordeelt. Volgens deze organisatie met als doelstelling '*making finance work for the climate*' hebben 190 van de 500 gevolgde instellingen nul steenkoolbeleid; 272 hebben een zwak 'alibibeleid' en maar 28 (5,6%) een effectief exitbeleid voor steenkool.

Bronnen: climatechangenews.com, duurzaamnieuws.nl
Naar boven

Ondanks levenstestament toch bewindvoerder benoemd

De algemene volmacht wordt door juristen wel eens 'de ruggengraat' van het levenstestament genoemd. Niet zo vreemd, omdat het meestal de bedoeling is van mensen die een levenstestament opstellen om één of meer personen aan te wijzen die namens hen hun financiële of andere zaken kunnen waarnemen, als zij daar zelf niet meer toe in staat zijn. Zonder volmacht zouden dergelijke vertrouwenspersonen deze taken niet kunnen uitvoeren. Zo'n volmacht kan direct in werking treden, of bij een bepaald in het levenstestament genoemd scenario, bijvoorbeeld wanneer de volmachtgever geestelijk of lichamelijk niet meer in staat is zélf zijn of haar zaken waar te nemen. Meestal is het de bedoeling om met een volmacht te voorkomen dat de rechter een extern persoon ('een vreemde') benoemt tot meerderjarigenbewindvoerder. Maar zelfs mét een volmacht kan het in de praktijk soms toch gebeuren dat de rechter eraan te pas komt en een bewindvoerder benoemt. Zoals in de twee recente zaken hieronder.

Geval 1: bewindvoerder voor toezicht
Een vrouw heeft per levenstestament haar dochter een algemene volmacht verleend om haar geldzaken te behartigen. Na een ruzie verzoekt de vrouw echter de kantonrechter om een meerderjarigenbewind in te stellen met benoeming van een onafhankelijke financiële professional tot bewindvoerder. Ze krijgt hier echter spijt van en vraagt in hoger beroep bij het Gerechtshof Den Bosch of haar dochter weer haar geldzaken mag doen, omdat zij 'de gevolgen van de onderbewindstelling niet goed heeft overzien'. Het Hof stelt vast dat de vrouw inderdaad niet meer capabel is om haar financiën zelf te regelen en buigt zich over de vraag of er omstandigheden zijn die instelling van een bewind nodig maken, ondanks dat er een levenstestament is. In het verleden heeft de dochter de geldzaken van moeder goed geregeld. Alleen wist moeder niet dat de dochter geld van haar op een eigen rekening had gezet. Mocht de dochter weer haar geldzaken gaan regelen, dan wil ze wel graag inzage in hoe dat gebeurt. Ook wil ze dat er controle door een rechter plaatsvindt. Het Hof komt daarom tot de conclusie dat instelling van een bewind de beste oplossing is om te waarborgen dat het gewenste toezicht op moeders financiën er komt. Tegelijkertijd gaat het Hof mee in de wens van de vrouw dat haar dochter tot bewindvoerder wordt benoemd. Terug naar af dus? Nee. Het verschil tussen een gevolmachtigde en een meerderjarigenbewindvoerder is dat de laatste onder geregeld toezicht staat van de kantonrechter.

Geval 2: tijdelijk ad hoc bewind
In deze zaak gaat het om een vrouw die bij levenstestament haar zoon en dochter een gezamenlijke algehele volmacht heeft verleend. In de praktijk is het vooral de dochter die de financiën van moeder beheert, met instemming van de zoon. Tot hun vader overlijdt en zijn nalatenschap moet worden afgehandeld. De zoon is onaangenaam verrast door het testament van vader en trekt in twijfel of deze wel wilsbekwaam was bij het wijzigen daarvan. Hij wil daarom niet meewerken aan de afhandeling. Omdat zij hierdoor de belangen van de moeder in deze niet meer kan behartigen, ziet de dochter geen andere uitweg dan de kantonrechter te verzoeken een meerderjarigenbewind in te stellen, zodat moeders belangen behartigd blijven. De rechtbank Noord-Holland buigt zich over de zaak en oordeelt dat een vlotte afwikkeling van de nalatenschap in het belang is van de moeder. Omdat de dochter al lange tijd de geldzaken van moeder beheert en dat ook goed doet (wat de broer niet betwist), wordt zij benoemd tot bewindvoerder. De kantonrechter beperkt het bewind echter tot uitsluitend de rechtshandelingen namens moeder die nodig zijn om de nalatenschap van haar overleden man af te wikkelen. Wat betreft de grief van de zoon gaat de rechter af op de notaris, die bij het wijzigen van het testament van oordeel was dat vader voldoende wilsbekwaam was.

Met dank aan Van Ewijk Estate Planning
Naar boven

Start-up haalt $ 85 miljoen op voor CO2-vrije ijzerproductie

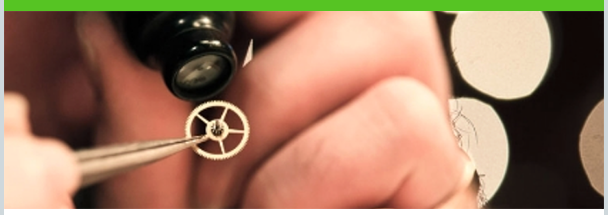

Ondernemer en uitvinder Sandeep Nijhawan klopte in 2020 aan bij *Breaktrough Energy Ventures* (BEV), een investeringsmaatschappij van Bill Gates en gelijkgestemde investeerders. Hij had al twee succesvolle start-ups (voor respectievelijk waterstof en accu's) op zijn naam. Zijn nieuwste idee: ijzer produceren zonder steenkool, zonder hoge temperaturen en zonder CO2-uitstoot. Zijn pitch was goed voor $ 2,25 miljoen van BEV en enkele andere investeerders, waarmee *ElectraSteel* van start kon. In het geheim, om de concurrentie niet te alarmeren. De belangen waren en zijn groot. De productie van staal genereert 7% van alle broeikasgassen die in de atmosfeer worden uitgestoten, meer dan de scheepvaart en de luchtvaart bij elkaar. Het leeuwendeel (90%) van deze uitstoot wordt veroorzaakt door de omzetting van ijzererts naar ruwijzer, verreweg de meest vervuilende stap in het productieproces. Betaalbaar groen staal zou dus een enorme doorbraak betekenen in een sector die $ 870 miljard per jaar waard is.

Koffiemachine
Het nieuwe bedrijf sloeg aan het experimenteren. Aanvankelijk met weinig succes, al twijfelden Nijhawan en zijn technici niet aan de richting waarin ze het zochten: elektriciteit en zonder de noodzaak het ijzererts eerst te smelten, een proces waar temperaturen van 1400ºC of meer voor nodig zijn – en dus energieverslindend. ElectraSteel zocht de oplossing in een manier om ijzererts op te lossen in aangezuurd water, een proces dat al mogelijk is bij 60ºC, de bedrijfstemperatuur van een koffiemachine. Inmiddels claimt het bedrijf die oplossing ook gevonden te hebben, maar wil daarover verder niets kwijt. Onafhankelijke deskundigen, die een beetje inzage kregen, bevestigen echter dat de methode technologisch haalbaar is. Eén expert stelt zelfs dat ElectraSteel 'de moeilijke omzetting van ijzererts naar ijzer' kan realiseren met alleen elektriciteit en bij lage temperatuur. In het laboratorium demonstreert het bedrijf hoe ijzererts wordt opgelost en verder verwerkt in een elektrisch proces. Als bewijs worden zware en zilverkleurige plakken ijzer ter grootte van een A4 getoond. De geslaagde experimenten leveren ElectraSteel een nieuwe financiële investering van $ 85 miljoen op, bijeengebracht door onder meer BEV, mijnbouwreus BHP, investeringsfonds Temasek (Singapore) en Amazon. Volgend jaar moet er een proeffabriek komen, gevolgd door een veel grotere productiefaciliteit voor duizenden platen ijzer per jaar.

Bron: fd.nl
Naar boven

Posities in Scandinavian Biogas vergroot

Serie. Het beleggingsbeleid van IVM Caring Capital in de praktijk
door Maarten Friederich, namens het Investment Committee van IVM Caring Capital

In maart van dit jaar schreven wij over het bedrijf Scandinavian Biogas, een Zweedse producent van LBG (Liquid BioGas) en duurzame kunstmest afkomstig uit afvalstromen. Onze interesse voor deze onderneming werd aangewakkerd door de Russische inval in Oekraïne. Al eerder beschreven we hoe deze inval, en de sancties tegen Rusland die daarop volgden, een positief effect zouden hebben op de resultaten van producenten van duurzame energie. Het was toen voor ons aanleiding om onder andere aandelen Scandinavian Biogas aan onze portefeuille toe te voegen.

Overname met premie
Hoewel de waarde van het aandeel sindsdien daalde (wat helaas voor veel meer aandelen gold in dezelfde periode), werd onze keuze recent bevestigd met de aankondiging dat Tronderenergi/Aneo-Investment, een Noorse producent van duurzame energie, een belang van ruim 30% in Scandinavian Biogas wil nemen via de plaatsing van nieuwe aandelen. Dit met een premie van ongeveer 60% boven de op dat moment geldende marktprijs! Een dergelijke gebeurtenis is een zeldzaamheid. Vrijwel altijd worden nieuwe aandelen geplaatst met een discount. Wanneer het een belang van meer dan 30% betreft, is de kopende partij volgens de Zweedse wet verplicht een bod uit te brengen op alle aandelen. Omdat de plaatsing van nieuwe aandelen dus vaak tegen een discount gebeurt, is deze regeling bedoeld om de bestaande aandeelhouders te beschermen. In dit geval is dit helemaal niet aan de orde. De boekwaarde van het aandeel Scandinavian Biogas neemt met 20% toe als gevolg van deze actie. Niet alleen neemt de waarde van hun onderneming toe, aandeelhouders krijgen ook nog een gratis putoptie. Behalve Tronderenergi/Aneo-investments neemt ook het bestuur van Scandinavian Biogas een belang in de eigen onderneming, tegen dezelfde premie.

Biogas in de lift
Als klap op de vuurpijl (en als bevestiging dat biogas de toekomst heeft), nam BP vorige week Archaea Energy over, een Amerikaanse producent van biogas. Daarop steeg de waarde van de aandelen met ruim 50%. Vaak worden posities op- of afgebouwd op basis van onze verwachtingen. Soms hoeven we alleen maar naar de feiten te kijken, om de posities aan te passen. Dat was hier het geval: wij vergrootten dus de posities in Scandinavian Biogas.
Naar boven

Heeft u tips, vragen of opmerkingen laat het ons weten.

Telefoon +31 23 531 01 85 Bereikbaar op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur.

ivm caring capital
verantwoord denken is vooruit denken

Afmelden voor de nieuwsbrief